

Venture Capital

หนึ่งในกลไกพัฒนาอุตสาหกรรมไฮเทคของไต้หวัน

เศรษฐศาสตร์นอกตำรา

ไรค์ แก้วแสง

ผมเขียนบทความนี้ขณะเข้าร่วมประชุมเรื่อง Venture Capital ที่กรุงไทเป ประเทศไต้หวัน ซึ่งการประชุมมีขึ้นระหว่างวันที่ 28-30 กรกฎาคม 2542 คิดว่ามีประเด็นที่น่าสนใจในหลายเรื่องด้วยกันถ้ามีโอกาสจะนำมาทยอยเล่าให้ฟังในโอกาสต่อไป

สำหรับเรื่องที่ยากจะนำมาถกกล่าวถึงในวันนี้ คือ บทบาทของ Venture Capital กับการพัฒนาอุตสาหกรรมไฮเทคของไต้หวัน พูดถึง Venture Capital คงไม่ใช่เรื่องใหม่ ในบ้านเรามีมากกว่า 10 ปีแล้ว แต่ขณะนี้เริ่มฮิตอีกครั้งหนึ่ง เมื่อรัฐบาลมีนโยบายเข้ามาสนับสนุนอย่างจริงจัง โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม

แต่สำหรับในไต้หวันนั้น Venture Capital ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูง

คำว่าอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูง หรือไฮเทคนั้นความหมายค่อนข้างกว้างแต่กรณีของไต้หวัน เน้นที่อุตสาหกรรม 2 กลุ่มหลัก คือ ไอทีกับอิเล็กทรอนิกส์ ทั้ง 2 อุตสาหกรรมนี้ มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของไต้หวันมาก อัตราการเติบโตอยู่ในระดับสูงกว่า 20% มูลค่าการผลิตในปี 2541 ประมาณ 53,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นอันดับสามของโลก รองจากสหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น

ถามว่าทำไม Venture Capital ถึงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและหลายประเทศพยายามสร้างขึ้นมา ผู้รู้บางท่านอาจนึกภาพไม่ออก

ถ้าเราแบ่งยุคการพัฒนาอุตสาหกรรมเป็นช่วงๆ ขณะนี้มาถึงก้าวเข้าสู่ยุคที่เรียกว่า Knowledge-based หรือ Technology-based Economy ซึ่งขับเคลื่อนโดยทุนสมองของนักวิทยาศาสตร์ นักประดิษฐ์คิดค้นทั้งหลาย ผ่านกระบวนการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สิ่งที่บุคคลเหล่านี้มี คือ ความรู้ คือ ความรู้ คือเทคโนโลยีในตัวมนุษย์นั่นเอง ซึ่งอาจเรียกว่า Intangible assets เป็นทรัพย์สินที่จับต้องไม่ได้ แต่มีคุณค่ามหาศาล หาก

บุคคลเหล่านี้ทำธุรกิจเอง โดยให้เงินไปซื้อหุ้นจากธนาคาร โดยไม่มีสินทรัพย์ที่จับต้องได้ค้ำประกัน เช่น ที่ดิน หรืออาคาร ไม่มี Cash flow ไปแสดง รวมทั้งไม่มี Background ในการทำธุรกิจมาก่อนเลย เชื่อว่าไม่มีธนาคารไหนให้กู้

ดังนั้นสิ่งที่บุคคลเหล่านี้ขาด คือ ความรู้ในการประกอบการและเงินทุน ซึ่ง Venture Capital จะเข้ามาบทบาทสำคัญในส่วนนี้ โดยจะเข้าถือหุ้นในกิจการเพื่อสนับสนุนด้านเงินทุนเริ่มต้น รวมทั้งช่วยในการบริหารกิจการหรือช่วยเป็นที่ปรึกษาไประยะหนึ่งจนกว่ากิจการจะตั้งตัวได้ จากนั้นจึงค่อยถอนตัวออก

นำมาพัฒนาในเชิงธุรกิจหรือในเชิงพาณิชย์

อย่างไรก็ตาม หากให้

อาจกล่าวได้ว่าเป็นประเทศที่ประสบผลสำเร็จในเรื่อง Venture Capital มากที่สุดในเอเชีย แหล่งเงินทุนของบริษัท Venture Capital เหล่านี้ 88% มาจากภาคเอกชนในประเทศ 8% เป็นเงินทุนจากต่างประเทศ ส่วนเงินทุนจากภาครัฐบาลมีเพียง 4% เท่านั้น

ถ้าดูในด้านผลการลงทุนพบว่า 76% เป็นการลงทุนในกิจการในประเทศไต้หวันเอง ส่วนที่เหลือ 24% เป็นการออกไปลงทุนในต่างประเทศ ประเด็นที่สำคัญ คือ อุตสาหกรรมในประเทศที่ Venture Capital ลงทุนนั้น 80% เป็นอุตสาหกรรมประเภทไฮเทค คือ ไอที และ อิเล็กทรอนิกส์ ส่วนที่เหลือ 20% เป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมอื่นๆ

สาเหตุที่บริษัท Venture Capital ต้องลงทุนในอุตสาหกรรมไฮเทคเป็นหลักนั้นเนื่องจากเป็นนโยบายที่กำหนดไว้ชัดเจนโดยรัฐบาล อย่างไรก็ตามรัฐบาลเองก็กำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายเท่านั้น มิได้บังคับถึงขั้นตอนการ โดยจะปล่อยให้เงินเหล่านี้ของทีมนักบริหารของบริษัท Venture Capital แต่ละบริษัทเองที่จะตัดสินใจในระดับโครงการ

ถึงตรงนี้อาจมีคำถามว่าเพียงแค่นี้ Venture Capital ใสเงินลงไป จะทำให้ไต้หวันกลายเป็นเมืองอุตสาหกรรมไฮเทคขึ้นมาเลยทันทีหรืออย่างไร

คำตอบคงไม่ใช่ การพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรมไฮเทคคืออาศัยหลายปัจจัย ทั้งในเรื่องคุณภาพของคน สาธารณูปโภค การรับเทคโนโลยีจากต่างประเทศ การวิจัยและพัฒนา ฯลฯ สิ่งเหล่านี้รัฐบาลไต้หวันได้ให้ความสำคัญมาก โดยเฉพาะในเรื่องที่กล่าวมาในระดับกลางที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีเฉพาะด้าน

อย่างไรก็ตาม บทบาทและความสำคัญ ของ Venture Capital อยู่ที่การเป็นผู้สร้างธุรกิจ สร้างผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นทรัพยากรหรือสินทรัพย์ที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ในสถานการณ์ที่การแข่งขันในตลาดโลกมีวันจะรุนแรงยิ่งขึ้น ภาคเอกชนที่เข้มแข็ง และนักธุรกิจที่มีความสามารถเท่านั้นที่จะอยู่รอดได้ ☐

ไต้หวันได้กำหนดเป้าหมายไว้ว่าภายในปี 2553

ไต้หวันจะต้องเป็น "เกาะแห่งเทคโนโลยี

(Island of Technology)" ให้ได้

และเครื่องมือหรือกลไกอันหนึ่งที่ไต้หวัน

ใช้เป็นตัวผลักดันก็คือ Venture Capital นั่นเอง

มา ปล่อยให้กิจการดำเนินต่อไปด้วยตัวเอง Venture Capital ที่มีชื่อเสียงจะมีทีมงานบริหารระดับมืออาชีพที่มีประสิทธิภาพสูง สามารถเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำแก่ธุรกิจได้เป็นอย่างดี

ธุรกิจหลายธุรกิจไต้หวัน "Silicon Valley" ในสหรัฐอเมริกา ก็มีการค้าเงินงานในลักษณะนี้ หรือถ้าถอยกลับไปดูประวัติศาสตร์ บริษัทที่มีชื่อเสียงหลายบริษัทในสหรัฐอเมริกา เช่น อินเทล ไมโครซอฟท์ แอปเปิลคอมพิวเตอร์ ล้วนแต่ได้รับการสนับสนุนจาก Venture Capital มาก่อนทั้งสิ้น

บริษัท Venture Capital จึงเปรียบเสมือน "ผู้ให้กำเนิด" บริษัทหรือธุรกิจใหม่ๆ และช่วยประกอบประทุนจนกว่าจะเบื้องต้นตัวเองได้ รัฐบาลไต้หวันจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนา Venture Capital มาก จากสถิติในปัจจุบันไต้หวันมีบริษัท Venture Capital ทั้งสิ้นประมาณ 121 บริษัท เงินทุนรวมประมาณ 2,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ไรค์ แก้วแสง อาจารย์ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โทร. 0-2625-5939